

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en lag om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer. Enligt den föreslagna lagen skall i statsbudgeten årligen tas in ett anslag för sådana i lagen nämnda kvinnoorganisationers verksamhet som främjar jämställdhet mellan könen och som är kanaler för samhällelig påverkan. Enligt propositionen är undervisningsministeriet statsbidragsmyndighet. I övrigt skall bestämmelserna i statsunderstödslagen tillämpas på statsbidragen.

Ärendet anhängiggjordes av riksdagens 100-årsjubileumskommitté. Till kommittén hör förutom talmannen och vicetalmannen alla riksdagsgruppers ordföranden. Tidtabellen för att behandla propositionen i riksdagen är uppgjord så att den föreslagna lagen kan godkännas i riksdagens jubileumspenum den 23 maj 2007 i samband med riksdagens 100-årsfestligheter.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2008.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

Naisjärjestöjen Keskusliitto-Kvinnoorganisationernas Centralförbund r.y. och Naisjärjestöt yhteistyössä-Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry är var för sig registrerade föreningar och centrala aktörer bland de finländska kvinnoorganisationer som strävar efter att främja jämställdhet mellan könen och som är kanaler för samhällelig påverkan. Den förstnämnda benämns nedan Kvinnoorganisationernas Centralförbund och den sistnämnda NYTKIS.

Kvinnoorganisationernas Centralförbund förener kvinnoorganisationer på ett nationellt plan och det är organisationens International Council of Women medlemsförening i Finland. Syftet med Kvinnoorganisationernas Centralförbund är att främja mänskliga rättigheter, speciellt kvinnans ställning och jämställdhet med beaktande av samhällets, familjens och individens fördel. Målet är att jämställdheten skall beaktas i samhällets strukturer och att jämställdhet mellan könen uppnås såväl i arbets- som familjelivet. Förbundet ger ut publikationer och bedriver informationsverksamhet. Vidare ordnar det föreläsningar och kurser samt idkar samarbete med nämnda International Council of Women och övriga motsvarande organisationer. Därtill har förbundet bl.a. projekt i närområdena. Riksomfattande föreningar och övriga registrerade föreningar är medlemmar i Kvinnoorganisationernas centralförbund. År 2006 uppgick medlemsföreningarna till 62. De personliga medlemmarnas antal i de här föreningarna uppgick uppskattningsvis till totalt 500 000 personer.

NYTKIS är ett samarbetsorgan i nationella och internationella sammanhang. Det följer hur internationella förpliktelser inom jämställdhet verkställs i lagstiftningen, i politi-

ken och på ett praktiskt plan. Vidare främjar NYTKIS kvinnornas samhälleliga ställning och jämställdhet. Föreningen arbetar för att verkställa jämställdhet mellan könen, för att upprätthålla världsfreden och för att genomföra världsomfattande rättvisa. Verksamheten syftar därtill till att öka kvinnornas medvetenhet om internationella överenskommelser, åtgärder och sammanträden som omfattar Norden, de baltiska länderna, Europeiska unionen och FN. NYTKIS är medlem i den europeiska paraplyorganisationen för kvinnor European Women's Lobby (EWL). NYTKIS ger ut publikationer och förmedlar information samt erbjuder sina medlemmar möjlighet bl.a. till studier och utbildning. NYTKIS stöder samarbete mellan olika kvinnoorganisationer och den statliga sektorn. Vidare stöder föreningen olika aktörer inom kvinnoforskningen och parter som vill aktivera kvinnor att arbeta för ökad jämställdhet, ökat samhälleligt deltagande och ökat medborgarinflytande. Till föreningen hör åtta parlamentariskt representerade partiers registrerade kvinnoföreningar och tre obundna kvinnoorganisationer: Kvinnoorganisationernas Centralförbund, Sällskapet för kvinnoforskning i Finland rf och Unionen, Kvinnosaksförbundet i Finland r.f.

Kvinnoorganisationernas Centralförbund och NYTKIS beviljas statsunderstöd under moment 29.30.53 i statsbudgeten (Statsunderstöd till organisationer). Anslagen under nämnda moment beviljas enligt prövning och de är avsedda för bildnings- och rådgivningsorganisationer som inte får lagstadgad finansiering. Statsunderstöden till nämnda kvinnoorganisationer definieras i dispositionsplanen i nämnda moments förklaringsdel. Statsunderstöden har utvecklats enligt följande:

	1999	2001	2007
Kvinnoorganisationernas Centralförbund r.f. (kvinnoorganisationer, -föreningar och -projekt)	67 000	109 000	109 000
Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry	25 000	84 000	84 000

Statsunderstöden beviljas som allmänt understöd för verksamheten. Statsunderstödslagen (688/2001) tillämpas när kvinnoorganisationerna tilldelas medel och i understödsvillkoren. Utan vägande skäl får statsunderstödet enligt statsunderstödslagen inte täcka det fulla beloppet av kostnaderna för verksamheten. I regel har undervisningsministeriet i motsvarande beslut om statsbidrag från tidigare nämnda moment för Kvinnoorganisationernas Centralförbunds och NYTKIS del tillämpat en självrisk på 20 procent. I somliga situationer har man tvingats göra undantag från självriskandelen.

Hittills har bidragen till ovan nämnda kvinnoorganisationer baserat sig uteslutande på årliga budgetbeslut. Riksdagen har lagt fram ett initiativ om att finansieringen av nämnda kvinnoorganisationer som främjar jämställdhet mellan könen skall göras permanent. Också tidigare har man i olika sammanhang fört fram önskemål om att finansieringen skall bli mera permanent. Bl.a. belyser svaret till riksdagsledamot Mikaela Nylanders/sv m.fl. skriftliga riksdagsspörsmål (SS 329/2004 rd) frågan. År 2004 lät också finansutskottets kultur- och vetenskapsdelegation utreda frågan.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

När systemet med statsunderstöd nu avses bli mera permanent blir organisationernas finansieringsgrund stabilare och verksamhetens kontinuitet tryggas. En särskild lag med bestämmelser om statsbidrag till nämnda kvinnoorganisationer bör därför stiftas. Genom lagen skapas de rättsliga grunderna för statsunderstöd till de kvinnoorganisationer som nämns i lagen. Nivån på det årliga bidraget är dock fortfarande beroende av det anslag som beviljas i statens budget för ändamålet. I lagen skrivs in en bestämmelse enligt vilken bestämmelserna i statsunderstödslagen skall tillämpas på statsbidragen. Syftet är att organisationerna också i framtiden har kvar sin självriskandel. Storleken på självriskandelen bestäms enligt statsunder-

stödslagen i samband med beslutet om understöd.

3 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inte nämnvärda statsfinansiella konsekvenser. Sedan år 1991 har nämnda organisationer beviljats statsunderstöd efter prövning. Fr.o.m. år 2001 har understödet uppgått till totalt 193 000 euro. Propositionens konsekvenser beaktas när budgetpropositionen för år 2008 görs upp.

Att stabilisera finansieringen för kvinnoorganisationer som på ett centralt plan främjar jämställdhet mellan könen skapar en bättre grund för organisationernas långsiktiga planering av verksamheten. Att trygga verksamhetens kontinuitet kan också indirekt anses främja genomförandet av jämställdhet mellan könen och det ger ökade möjligheter till samhälleligt deltagande.

4 Beredning

Initiativet till att man i en lag stadgar om finansieringen för nämnda kvinnoorganisationer och deras verksamhet kommer från riksdagens 100-årsjubileumskommitté. I en skrivelse från den 24 augusti 2005 som riksdagens talman har skickat till statsministern är avsikten att i det andra jubileumsplenumet den 23 maj 2007 för att hedra riksdagens hundraårsjubileum fatta ett beslut om att verksamheten för kvinnoorganisationer som främjar jämställdhet blir permanent.

Propositionen har beretts vid undervisningsministeriet. Kvinnoorganisationernas Centralförbund, NYTKIS, finansministeriet samt social- och hälsovårdsministeriet har hörts i saken. Ställningstagandena var i regel positiva. Kommentarererna anslöt sig närmast till preciseringar av teknisk natur, vilka har beaktats i propositionen. NYTKIS tog också fram behovet av en mera helhetsbetonad reform. Då kunde t.ex. projektbidrag betalas ut till sådana kvinnoorganisationer som främjar jämställdhet och som inte nämns i propositionen.

DETALJMOTIVERING

1 Motiveringar till lagförslaget

1 §. Tillämpningsområde. I paragrafen föreskrivs på ett allmänt plan om grunderna och det förfarande som skall tillämpas när statsbidrag beviljas vissa landsomfattande kvinnoorganisationer som främjar jämställdhet mellan könen och som är kanaler för samhällelig påverkan.

I paragrafens 2 mom. specificeras de organisationer som lagen omfattar. Kvinnoorganisationernas Centralförbund och NYTKIS är riksomfattande centralorganisationer, vars syfte är att främja jämställdhet mellan könen och samhälleligt beslutsfattande.

2 §. Verksamhet som understöds. Understödet är till sin karaktär ett allmänt verksamhetsunderstöd såsom hittills. Understödet skall vara lagstadgat men dess nivå är på årlig nivå beroende av det anslag som beviljas i statens budget för det här ändamålet.

3 §. Statsbidragsmyndighet. Enligt förslaget är undervisningsministeriet statsbidragsmyndighet.

4 §. Förutsättningar för beviljande av statsunderstöd och hur statsunderstödet bestäms. Organisationerna skall använda statsunderstödet för att främja jämlikhet mellan könen och för samhällelig påverkan. Kriterierna för beviljande av statsunderstöd är verksamhetens kvalitet, omfattning, lönsamhet och resultat. Kriterierna styr beslutsfattandet

och statsbidragsmyndighetens uppföljning av användningen av understödet samt dess effektivitet och ändamålsenlighet. I samråd med ifrågavarande kvinnoorganisation kommer noggrannare nyckeltal för ovan uppräknade funktioner att tas fram.

5 §. Tillämpning av statsunderstödslagen. Det föreslås att i paragrafen föreskrivs att på det statsunderstöd som beviljas Kvinnoorganisationernas Centralförbund och NYTKIS i övrigt tillämpas bestämmelserna i statsunderstödslagen. Tillämpliga är bestämmelserna om beviljande och utbetalning av statsunderstöd (3 kap.), användning och övervakning av statsunderstöd (4 kap.), återbetalning och återkrav av statsunderstöd (5 kap.), information och utlämnande av uppgifter (6 kap.). Detsamma gäller bestämmelserna i 7 kap. om delgivning, överklagande, verkställighet, bedömning av verkningarna samt statsbidragsmyndighetens närmare anvisningar.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2008.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om de grunder och förfaranden som tillämpas när statsunderstöd beviljas vissa landsomfattande kvinnoorganisationer som främjar jämställdhet mellan könen och som är kanaler för samhällelig påverkan.

Med kvinnoorganisationer avses i denna lag Naisjärjestöjen Keskusliitto–Kvinnoorganisationernas Centralförbund r.y. och Naisjärjestöt yhteistyössä–Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry.

2 §

Verksamhet som understöds

I statsbudgeten tas årligen in ett anslag för att stödja verksamhet för sådana kvinnoorganisationer som nämns i 1 § 2 mom.

3 §

Statsbidragsmyndighet

Undervisningsministeriet är statsbidragsmyndighet i de statsunderstöd som avses i denna lag.

4 §

Förutsättningar för beviljande av statsunderstöd och hur statsunderstödet bestäms

Statsunderstödet skall användas till organisationernas verksamhet i enlighet med 1 § 1 mom. När statsunderstöd beviljas beaktas verksamhetens kvalitet, omfattning och resultat.

5 §

Tillämpning av statsunderstödslagen

På statsunderstöd som avses i denna lag tillämpas i övrigt statsunderstödslagen (688/2001).

6 §

Åtgärder som verkställigheten av lagen för-
utsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 200 . _____

Helsingfors den 13 april 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Undervisningsminister *Antti Kalliomäki*